

пътя испостъ съ имали случай да си припомнят че се ме обидѣли и запирали.

Това беше първото ми влѣзванье в' затвор. Цѣла нощ стоях прав, или бѣх принуден да ходя от стѣна до стѣна в' тѣсната стая. Пепел'та и студ'а не ми даваха да сѣдя, а бѣлхитѣ и кокошитѣ гадове кръсгосваха ме на вси четири страни, та ме измъчваха до душа, като че нарочно искаха да направят услуга с' това на тиранитѣ ми Костакя и Неофита. Идеше ми на полура, но и в' това си утѣснене често пак се сѣща за думите на Дѣда Коля: „**Да би мирно сѣдѣло, не би чудо видѣло.**“ Тѣзи думи за пръв път ги чувах, та ми и направиха наистина дълбоко впечатление. Аз осѣщах че тѣ бѣха за мене едно погълчаванье или едно поучаванье; но да сѫ думи книжевни, не бѣха, а пък и прости не ми се виждаха: тѣй щото, при всичкото ми несгодно положение, този нечакан урок ме занимаваше. Аз прѣговарях тия думи за да ги запомням и да отблъснѫ нѣкак другите безобразни мисли които наваляха на мене.

Оставям да не расправям тута какво станѫ по-нататък, как ме пуснѫха сутрин'та и как мѣ испѣдиха от учителствуваньето в' Долня Махала. Прѣком ще поменѫ само, и то за свидѣтелство на това събитие, че Дѣдо Иларион, сегашний Кюстендилский Мигрополит, по онova врѣме беше архидиякон при Неофита и испълняваше врѣменно службата и на протосингелъ. На сутрин'та, той ме повика, както казваше, по заповѣд на владиката, та ме нагълча по заповѣд доста строго и грубо, а послѣ, уж по благо нѣкак, посъвѣтва мѣ да бѫд за заповѣд по-умен и „мирен“, па извади та ми даде два бешлика и заржча ми да се не вращам вече никакъв в' училището, а да идѫ „кѫдѣто ми видяг очитъ.“ Аз бѣх учителствувал в' Долня Махала всичко около два мѣсeca и други пари не видѣх освѣн двата бешлика на Дѣда Илариона. Цѣнен бѣх за 400 гр. за седем мѣсeca, платиха ми по бешлик на мѣсец. Такава бѣше цѣната на учителитѣ тогава, на често така им и заплащаха както на мене, или и два бешлика не виждаха като ги испѣждаха. Прибавям тук да кажѫ че това ставаше само с' Българигѣ учители, защото Гръцитетѣ учители ги покровителствуваха Гръцкитѣ владици от които зависеше тогава всичко относително училищата.